

19.5.2008

23.05.2008
Dno 2008-19/216

Tarkastuslautakunta
PL 400 (Unioninkatu 25)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

LAUSUNNON ANTAMINEN ARVIOINTIKERTOMUKSESTA VUODELTA
2007 TARKASTUSLAUTAKUNNALLE

Khs 2008-909

Tarkastuslautakunnan antamassa arviointikertomuksessa esitetyistä eräistä vuoden 2007 toimintaa koskevista arvioista kaupunginhallitus toteaa seuraavaa:

Arviointikertomuksen kohta 3.1 Kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen

3.1.1 Tavoitteiden tarkastelu yhteisstrategioiden mukaan

Arviointikertomuksessa todetaan, että hallintokunnilla tulisi olla useaa eri strategia-aluetta toteuttavia sitovia toiminnallisia tavoitteita. Kaupunginhallituksen antamissa talousarvion laatimisoheissa ja talous- ja suunnittelukeskuksen talousarvion valmistelua koskevassa viestinnässä on korostettu, että kaikkien hallintokuntien tulee osaltaan toteuttaa kaikkia strategia-alueita. Kukin sitova toiminnallinen tavoite on sidottu vain yhteen strategian kohtaan vaikka ne usein toteuttavat samanaikaisesti eri strategia-alueita.

Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden tasapainosta ja keskinäisestä yhteydestä vastaavat lähinnä hallintokunnat. Tätä yhteyttä on lisäksi pyritty vahvistamaan talous- ja suunnittelukeskuksen ja hallintokuntien välisessä yhteistyössä talousarvioehdotuksen laatimisvaiheessa sekä elokuussa käytävissä talousarvioneuvotteluissa.

Joukkoliikenteen kuljetusosuuksien parantamista käsitellään tässä lausunnossa arviointikertomuksen kohdassa 3.2.5 Joukkoliikenteen tilanekatsaus.

Uuden MA -ohjelman tavoitetasona on 5 000 asunnon rakentamisen aloittaminen vuodessa, josta ATT:n osuus on 1 500 asuntoa. Tavoite on haastava, ja edellyttää kaikkien osapuolien määrätietoista ja teho-

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi

Puhelin
+358 9 310 1841

Faksi
+358 9 655 783

Tilinro
800012-62637

Y-tunnus
0201256-6
Aiv.nro
FI02012566

19.5.2008

kasta toimintaa sekä eri keinojen käyttämistä (laajempien rakentamisalueiden luovutus, täydennysrakentaminen, kaavoituksen nopeuttaminen jne.)

3.1.2 Tavoitteiden tarkastelu toimialakohtaisesti

Arviointikertomuksessa todetaan, että sosiaali- ja terveystoimen toiminnan ja talouden ohjausta tulee kehittää, jotta jatkuilta määrärahan ylityksiltä vältyttäisiin. Kaupunginhallitus on toistuvasti kiinnittänyt huomiota tähän ja edellyttänyt mm. vuoden 2009 talousarvion laatimisosheissa valmistelua ohjaavissa kannanotoissaan sosiaali- ja terveystoimen kustannusohjauksen tehostamista ja palvelujen järjestämistä kustannustehokkaasti. Lisäksi sosiaaliviraston toiminnan ja talouden ohjausjärjestelmää on kehoitettu tehostamaan siten, että asetetut tavoitteet saavutetaan ja menot pysyvät talousarvion mukaisissa rajoissa. Toimintatapoja kehittämällä voidaan kustannuspaineita vähentää. Kuten arviointikertomuksen kohdassa 4.14 Sosiaali- ja terveystoimen budjetointi todetaan, ongelmana on vuosittain joidenkin ulkoisten tekijöiden ennakoimisen vaikeus.

Kaupunginjohtaja on asettanut työryhmän, jonka tehtäviin kuuluu kordinoida sosiaali- ja terveystoimen talouden ja palvelujen rakennemuutoksen keskeisiä kysymyksiä. Kaupunginjohtajan johtamaan ryhmään kuuluu kaupungin sosiaali- ja terveystoimen johdon lisäksi kaupungin rahoitusjohto sekä HYKS-sairaanhoitoalueen johtaja. Työryhmän toimintaa pidetään hyödyllisenä ja se jatkaa työtään vuonna 2008.

Arviointikertomuksessa esitetty toteamus talousarvion läpinäkyvyydestä toteutuu sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen perusteluteksteissä ja sosiaaliviraston vastuualueiden alustavissa määrärahausulukoissa sekä terveyskeskuksen kustannustaulukossa.

Henkilöstökeskus on aloittanut henkilöstöhallinnon tuloksellisuuden mittaamiseen tähtäävän hankkeen, jonka perusteella henkilöstökeskus tulee saamaan lisää taloudellisiin tavoitteisiinsa kytkeytyviä sitovia toiminnallisia tavoitteita.

Tilahallinnon organisaatiouudistus toteutettiin vuoden 2005 alussa. Muutoksen sisältönä oli keskittää kiinteistöjen elinkaartilouden hallintaan liittyvää osaamista ja vastuuta tuolloin perustettuun tilakeskukseen. Samassa yhteydessä päätettiin, että organisaatiomuutoksen vaikutuksia arvioidaan kolmen vuoden kuluttua muutoksen toteutuksesta.

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi

Puhelin +358 9 310 1641
Faksi +358 9 655 783

Tilinro
800012-62637

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566

19.5.2008

Tässä tarkoituksessa talous- ja suunnittelukeskus toteuttaa kuluvana vuonna tilahallinnon organisaatiouudistuksen vaikutusten arvioinnin. Entyistä huomiota kiinnitetään tilahankinnan prosessien sujuvuuden parantamiseen, jossa on esiintynyt ongelmia. Tilakeskuksen investointien toteuma oli vuonna 2006 46% ja vuonna 2007 63%, kun tavoitteena on ollut 70-80%. Arvioinnissa analysoidaan esiin tulleita ongelmia ja tehdään ehdotuksia hankkeiden osapuolten tehtäväjaon kehittämiseksi.

3.1.3 Tavoitteiden seurantajärjestelmien arviointi

Kaupunginhallitus toteaa, että sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteumatietojen dokumentointia voidaan kehittää siten, että niiden oikeellisuus on jälkikäteen todennettavissa. Kaupunginhallitus ohjeistaa sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteumatietojen dokumentoinnin vuoden 2009 talousarvion noudattamishojeissa. Vuoden 2008 toteumatietojen dokumentoinnin ohjeistaminen sisällytetään vuoden 2008 tilinpäätöshojeisiin. Samalla selvitetään, missä muodossa dokumentit sisällytetään tilinpäätösaineistoon.

Arviointikertomuksessa todetaan, että hallintokuntien tulee tavoitetta asettaessaan varmistua, että käytössä on myös sitä hyvin kuvaava mittari. Talousarvion laatimishojeisiin on tarkennettu mittareiden ohjeistusta ja esitetty eri mittareiden välisiä suhteita. Talous- ja suunnittelukeskus on tehnyt yhteistyötä hallintokuntien kanssa mittareiden kehittämiseksi. Korkealaatuisten mittareiden kehittäminen edellyttää mitattavaa palvelua hyvin tuntevien hallintokuntien asiantuntijatyötä.

Kaupunginhallitus toteaa, että tavoitetta hyvien kuvaavien mittareiden esittäminen on tärkeää. Mittarin käsitteen selkiyttämiseksi on syytä todeta, että lukuarvoina esitettävien mittareiden lisäksi organisaatioiden strategiamittareina käytetään laajasti myös ns. käynnistys- ja prosessimittareita. Tällainen voi olla esim. kehittämishankkeen tai toimenpiteen aloittamista tai toteuttamista kuvaava mittari, kuten laajemman kehittämistoimenpiteen aloittaminen tai järjestelmän käyttöönotto. Näissä tapauksissa mittarin kehitys ilmaistaan arvoilla toteutuu tai ei toteudu.

Arviointikertomuksen kohta 3.2 Kaupungin toimintaa ja taloutta koskevia kokonais-
arviointeja

3.2.1 Kaupungin talouden arviointi

Kaupunginhallitus toteaa, että vuoden 2007 aikana kaupungin veropohjaa on ryhdytty aktiivisesti vahvistamaan, kuten arviointikertomukses-

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi

Puhelin
+358 9 310 1841

Faksi
+358 9 655 783

Tilinro
800012-62637

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566

19.5.2008

sakin todetaan. Uudistuneella yritysmyönteisellä elinkeinopolitiikalla tavoitellaan lisää työpaikkoja Helsinkiin. Tammikuussa 2008 kaupunginvaltuusto päätti asuntopoliittiseksi tavoitteeksi asuntotuotannon nostamista 5 000 asuntoon vuodessa ja asukasrakenteen monipuolistamiseksi voimistaa satamalta vapautuvien alueiden suunnittelua. Helsingin vetovoimaisuuden lisäämiseksi alkoi kaupungintalon kortteleiden elävöittäminen ja tiloja hallinnoimaan perustettiin Helsingin Leijona Oy.

Kaupunginhallitus toteaa, että tavoitteena on keskipitkällä aikavälillä saavuttaa tilanne, jossa peruspalvelujen rahoitus on nykyistä kestävämmällä pohjalla eikä palvelutaso ole riippuvainen liiketoiminnan, lähinnä Helsingin Energian, ylimääräisistä tuloutuksista.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota peruspalveluja tuottavien yksiköiden toiminnan tehostamiseen. Kaupunginhallituksen hyväksymissä talousarvion laatimisosuissa tämä on sisällytetty sekä sosiaali- ja terveystointia että opetusvirastoa koskeviin kannanottoihin mm. viittaamalla viiden seuraavaksi suurimman kaupungin palvelukustannuksiin.

Kaupunginhallitus toteaa, että uusille satamilta vapautuville alueille on rakennettava päiväkodit ja koulut asuntorakentamisen tahdissa. Toisaalta vanhojen koulujen peruskorjauksessa on lähivuosina mittavat investointitarpeet. Peruskorjausten siirtäminen eteenpäin on mahdotonta mm. eräissä kohteissa ilmenneiden kosteus- ja homeongelmien vuoksi. Näistä syistä investointimenojen taso tulee väistämättä nousemaan.

3.2.2 Henkilöstöstrategia: osaaminen ja palkitseminen

Arviointikertomuksessa todetut henkilöstöstrategian toteuttamista koskevat huomiot osa-alueesta 2: Osaaminen ja osa-alueesta 3: Palkitseminen vastaavat kaupunginhallituksen näkemystä tilanteesta.

Tieto osaamiskartoitusten tekemisen laajuudesta paranee tulevina vuosina, kun kaupunkitasoisen puitesopimuksen piirissä oleva Arc Technology Oy:n ohjelmisto otetaan virastoissa ja liikelaitoksissa nykyistä kattavammin käyttöön.

3.2.3 Palvelujen saatavuus ja palveluverkot: esimerkkinä hammashuolto

Tarkastuslautakunnan havainnot hammashuoltopalvelujen saatavuudesta ja palveluverkon kehittämisestä vastaavat kaupunginhallituksen käsitystä asiasta. Vaikka hoitotakuun velvoitteet on saatu täytettyä, on toimintaa edelleen kehitettävä resurssien tehokkaan käytön takaamiseksi. Palvelusetelien käyttö on osoittautunut hyväksi keinoksi jonojen

Postiosoite
PL 1
00089 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi>

Puhelin +358 9 310 1641
Faksi +358 9 655 783
Tilinro 800012-62637

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012568

19.5.2008

lyhentämisessä ja asiakkaiden valinnan vapauden lisäämisessä. Kaupunginhallitus pitää kannatettavina tarkastuslautakunnan ehdotuksia palveluseteleiden, liikkuvan hammashoitolan sekä henkilöstön työnjaon tarkistamisen osalta.

3.2.4 Ikääntyvät helsinkiläiset ja palvelutarjonta

Kaupunginhallitus toteaa, että se on antaessaan vuoden 2009 talousarvion laatimisohteet puuttunut myös kannanotoillaan tarkastuslautakunnan esille nostamaan haasteeseen virastojen väliseen yhteistyöhön. Ikääntyvät henkilöt on yksi kohderyhmä, johon hallintokuntien tulisi kiinnittää huomiota parantaessaan toimintansa laatua ja kehittäessään hallintokuntarajoja ylittäviä prosessejaan. Valmistunut senioriliikunnan raportti oli jo useamman hallintokunnan yhteisesti laatima ja sen suosituksia on ryhdytty yhdessä toteuttamaan.

Liikuntaharrastuksen hyödyistä ikäihmisten hyvinvoinnille on olemassa paljon tutkittua tietoa ja runsaasti näyttöä. Liikunnalla on myönteisiä vaikutuksia niin fyysiseen, psyykkiseen kuin sosiaaliseenkin toimintakykyyn. Liikuntavirastossa on vuonna 2007 tehty sukupuolivaikutusten arviointi ja sen perusteella esitettäviä toimenpiteitä valmistellaan.

Liikuntaviraston ei oletetakaan yksin pystyvän vastaamaan ikääntyvien ihmisten liikuntapalveluista. Liikuntaviraston lisäksi senioriliikuntaa järjestävät sosiaalivirasto, terveyskeskuksen kuntoutusyksikkö, työväenopistot, liikuntaseurat, eläkeläisjärjestöt, kaupunkikonsernin liikuntalaitokset sekä yksityiset tahot. Kaupunki tukee konsernin liikuntalaitoksissa järjestettävää ikäihmisten ohjattua liikuntaa ja eläkeläisjärjestöjen vuokriin annetaan avustuksia.

Lisäksi kaupunginhallitus katsoo, että kun arvioidaan ikääntyvien helsinkiläisten määrän lisääntymistä, on rinnalla tarkasteltava myös heidän terveytensä kehittymistä samoin kuin heidän taloudellisten edellytystensä paranemista, kun yhä suurempi osa eläkkeensaajista tulee työeläkkeen piiriin lähivuosina. Rajallisten resurssien suuntaamisessa tämäkin näkökohta on syytä pitää mielessä.

3.2.5 Joukkoliikenteen tilannekatsaus

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupungin yhteisstrategioiden mukaista on liikenteen pitkän aikavälin kehittäminen raideliikenteeseen tukeutuen. Strategian mukaisesti liikenteen suunnittelussa painotetaan joukkoliikennettä. Kaupungin panostus joukkoliikenteen investointeihin tulee lähivuosina olemaan erittäin merkittävä. Investoinneilla, mm. länsi-

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi

Puhelin +358 9 310 1641
Faksi +358 9 655 783
Tilinumero 800012-62637

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566

19.5.2008

metro ja metron automatisointi, parannetaan joukkoliikenteen palvelukykyä ja siten turvataan pitkällä aikavälillä joukkoliikenteen mahdollisimman korkea kulkumuoto-osuus. Raideliikenteen kehittäminen on myös ympäristön kannalta tehokkainta liikennepoliittikkaa.

Pääkaupunkiseudun neuvottelukunta on hyväksynyt pääkaupunkiseudun joukkoliikenteen suunnittelun ja tilaamisen yhdistämisen perustettavaan uuteen organisaatioon. Järjestelyn tavoitteena on edistää joukkoliikenteen käyttöä turvaamalla toimiva joukkoliikennejärjestelmä pääkaupunkiseudulla ja laajemminkin Helsingin seudulla. Yhteisen organisaation avulla pääkaupunkiseudun asukkaille voidaan järjestää kilpailukykyiset joukkoliikennepalvelut sekä mahdollistaa joukkoliikenteelle mahdollisimman korkea kulkumuoto-osuus ja näin pitää liikennejärjestelmä toimivana kasvavasta liikenteestä huolimatta. Tavoiteaikataulu uuden organisaation toiminnan käynnistymiselle on vuoden 2010 alku.

Kaupunginhallitus toteaa kehottaneensa vuoden 2009 talousarvioehdotuksen valmistelua ohjaavissa kannanotoissa liikennelaitosta lisäämään joukkoliikenteen kulkumuoto-osuutta erityisesti poikittaisliikenteessä.

Arviointikertomuksen kohta 3.3 Helsingin kaupunkikonsernin eräiden tytäryhtiöiden arviointi

3.3.1 Kaupunkikonsernin tavoitteet ja niiden toteutumisen seuranta

Arviointikertomuksessa edellytetään, että kaupunkikonsernille tulee vastaisuudessa asettaa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kuntalain edellyttämällä tavalla.

Kaupunginhallitus toteaa, että se on 17.9.2007 hyväksynyt kaikille kaupunkikonserniin kuuluville tytär- ja osakkuusyhteisöille omistajapoliittiset linjaukset koskien niiden omistuspohjaa, kehittämisvisiota sekä toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita.

Jo aiemmin kaupunginhallitus hyväksyi 25.9.2006 kaikkia tytäryhteisöjä koskevat konserniohjauksen kehittämislinjaukset koskien mm. tuottavuuden parantamista, kassanhallinnan keskittämistä, hankintojen ja tytäryhteisöjen toiminnallisen yhteistyön tehostamista, riskienhallintasuunnitelmien laatimista ja ylimmän johdon johtamisvalmiuksien parantamista.

Linjausten toimeenpano on aloitettu ja osin jo toteutettu. Kaupunginhallitus toteaa, että vuoden 2009 talousarvioon ja taloussuunnitelmaan tuliaan sisällyttämään valtuuston päätettäväksi kaupunkikonserniin kuulu-

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi>

Puhelin +358 9 310 1641
Faksi +358 9 655 783
Tilinro 800012-62637

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566

19.5.2008

via tytäryhteisöjä koskevat keskeiset periaatelinjaukset sillä tavoin, että ne strategisina linjauksina ohjaavat kaupunginhallituksen konserniyhteisökohtaista tavoiteasetantaa.

3.3.2 Helsingin Bussiliikenne Oy

Arviointikertomuksessa todetaan, että Helb- konsernin taloudellinen tilanne edellyttää yhtiön johdolta edelleen tappiokehityksen katkaisemiseen tähtäviä voimakkaita toimenpiteitä.

Kaupunginhallitus toteaa, että koko toimialan kannattavuus on pääkaupunkiseudulla liikenteen hintapainotteisesta kilpailuttamisesta johtuen edelleen erittäin heikko. Helb- konsernin tulos- ja kannattavuuskehityksen kannalta keskeisiä kysymyksiä ovat jatkossakin mm. liikennöintikorvausten tulevien vuosien hintataso sekä poltto- ja voiteluaineiden hintakehitys ja onnistuminen uuden henkilöstön rekrytoinnissa.

Konsernin kannattavuutta pyritään parantamaan kaikin käytettävissä olevin tehostamistoimin. Yhtiössä on käynnistetty erilaisia kannattavuuden parantamiseen tähtäviä tehostamistoimenpiteitä.

Kaupunginhallitus seuraa sille laadittavin seurantaraporttein yhtiön toiminnan ja talouden kehitystä säännöllisesti ja on kehottanut viimeksi 31.3.2008 yhtiötä antamaan kaupunginhallitukselle viimeistään vuoden 2008 puolivuotiskatsauksen yhteydessä yksityiskohtaisen selvityksen yhtiön toiminnan ja talouden tilasta jatkotoimenpiteiden arviointia varten.

3.3.3 Finlandia-talo Oy

Arviointikertomuksessa todetaan, että Finlandia-talo Oy:n liiketoiminnan tulee olla niin kannattavaa, ettei kaupungin avustusta tarvita lainkaan.

Kaupunginhallitus toteaa, että Finlandia-talon toiminta yhtiöitettiin 1.6.2006 alkaen. Yhtiöllä on takanaan siten vasta ensimmäinen kokonainen toimintavuosi ja tilikausi.

Kaupunginhallitus toteaa, että yhtiön toimintaa tullaan ohjaamaan sen yhtiömuotoisen toiminnan riittävästi vakiinnuttua kaupunginvaltuuston Finlandia-talon toiminnan yhtiöittämistä koskevan 15.3.2006 päätöksen mukaisesti niin, että toiminta-avustusta vähennetään vuosittain. Tämän mukaisesti kun yhtiön tulos ennen veroja ja tilinpäätössiirtoja vuodelta 2007 oli 136 381,87 euroa, niin se tullaan ottamaan huomioon vuoden

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi

Puhelin +358 9 310 1641
Faksi +358 9 655 783
Tilinumero 800012-62837

Y-tunnus 0201256-8
Alv.nro FI02012566

19.5.2008

2008 toiminta-avustusta vähentävänä perusteena loppuvuoden maksu-
tuksessa.

3.3.4 Helsinki Region Marketing Oy

Arviointikertomuksessa todetaan, että on selvitettävä, mihin toimenpi-
teisiin tulee ryhtyä yhtiön taloudellisen tilanteen johdosta.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsinki Region Marketing Oy (HRM) on
kaupungin kokonaan omistama osakeyhtiö. Yhtiön toiminta keskittyy
Helsingin ja Moskovan kaupunkien välisen yhteistyösopimuksen mu-
kaisesti Helsingin kaupungin Moskovassa sijaitsevan toimipisteen (Hel-
sinki-talo) ylläpitoon ja tilojen vuokraamiseen yrityksille. Yhtiö maksaa
Moskovan kaupungin Helsingissä sijaitsevan toimipisteen vuokran kiin-
teistöviraston tilakeskukselle. Yhtiöllä on toimitusjohtajan lisäksi yhdek-
sän työntekijää Moskovassa ja yksi Helsingissä.

Vuoden 2007 tilinpäätöksen mukaan yhtiön kokonaistuotot olivat
515 587,02 euroa ja kokonaiskulut (sisältäen nettorahoituskulut)
591 817,52 euroa. Tilikauden tappio oli 76 230,50 euroa. Yhtiön osa-
kepääoma on 67 543,45 euroa. Em. tappiokirjauksen jälkeen yhtiön
oma pääoma on negatiivinen 8 687,05 euroa. Yhtiön hallitus esitti
oman pääoman vahvistamista 100 000 eurolla.

Kaupunginhallitus käsitteli 21.4.2008 yhtiön taloudellista tilannetta ja
yhtiön hallituksen em. esitystä ja piti tässä vaiheessa perusteltuna, että
yhtiön oma pääoma saatetaan osakeyhtiölain edellyttämälle tasolle
(vähintään puolet osakepääomasta).

Yhtiöltä on pyydetty selvitys HRM:n toiminnan ja talouden tervehdyttä-
misen vaihtoehtoisista toimenpiteistä ja myös arviointia yhtiön toimin-
nan tulevaisuuden näkymistä ja toiminnan jatkamisen edellytyksistä.
Selvityksen perusteella tullaan tekemään vielä kuluvan vuoden aikana
arvio jatkotoimenpiteistä yhtiön toiminnan suhteen. Yhtiön toiminnan ja
talouden kehittymisestä raportoidaan kaupunginhallitukselle neljännes-
vuosittain normaalin tytäryhteisöraportoinnin yhteydessä.

Arviointikertomuksen kohta 4.1 Talous- ja suunnittelukeskuksen taloushallintopalve-
lun toiminta

Suunnittelu rakennusviraston ja liikelaitosten siirtymiseksi Talpan asi-
akkaiksi aloitetaan tänä vuonna. Siirtyminen ajoitetaan kirjanpitojärjes-
telmän uusimisen yhteyteen. Uusi kirjanpitojärjestelmä suunnitellaan si-
ten, että myös Helsingin kaupunkikonsemiin kuuluvien yhtiöiden ja sää-

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1841

Faksi

+358 9 655 783

Tilinumero

800012-62837

Y-tunnus

0201258-6

Afv.nro

F102012565

19.5.2008

tiöiden taloushallinnon tehtävät on tarvittaessa helposti siirrettävissä Talpan hoidettaviksi.

Työnjakoa Talpan ja asiakasvirastojen kesken on hiottu koko Talpan olemassaolon ajan. Tämän vuoden alusta aloittivat toimintansa Talpan ja asiakasvirastojen yhteiset prosessiryhmät, jotka tähtäävät optimaalisen työnjaon löytämiseen, uusien tietojärjestelmien tehokkaaseen hyödyntämiseen ja prosesseihin liittyvien riskien hallintaan.

Arviointikertomuksen kohta 4.2 Yleinen valmius ja operatiivinen valmius

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä ja myönteisenä sitä, että yleiseen varautumiseen ja valmiuden ylläpitoon kiinnitetään virastojen ja laitosten huomiota. Huomion kiinnittäminen varautumiseen korostaa virastoille ja laitoksille niiden merkitystä poikkeustilanteissa.

Hallintokeskuksen turvallisuus- ja valmiuosasto ohjaa ja neuvoo virastoja yleisen valmiuden ylläpitämisessä. Kaupungin yleisohjeistus valmiussuunnitelmien laatimiseksi uusittiin vuonna 2005. Ne virastot ja laitokset, joilla oli päivityksen tarvetta ovat pääosin päivittäneet suunnitelmansa vuoden 2006 aikana uuden ohjeistuksen mukaisiksi. Vuonna 2007 uusittiin ohjeistus kaupungin tietojärjestelmien valmiusohjeeksi. Virastot ja laitokset ovat parhaillaan päivittämässä omia suunnitelmiaan tämän ohjeen mukaisiksi. Tietojärjestelmien osalta järjestetään myös valmiusharjoitus syksyllä 2008.

Kaupunginhallitus toteaa, että arviointikertomuksessa käsiteltävät operatiiviseen valmiuteen ja väestönsuojeluun liittyvät asiat kuuluvat pelastuslain mukaan pelastuslaitoksen toimialaan.

Arviointikertomuksen kohta 4.3 Helsinki kaikille -esteettömyyssuunnitelman toteutuminen

Esteettömyyssuunnitelman toteuttamisen periaatteena on aivan perustellusti ollut, että toimenpiteiden huomioon ottaminen tulee osaksi virastojen normaalia toimintaa ja tapahtuu hallintokuntien käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa. Siten ne sisältyvät esimerkiksi julkisten tilojen rakennussuunnitelmiin sekä katujen peruskorjauksiin. Periaatteessa myös lähiörahastosta on mahdollista rahoittaa toimenpiteitä. Rakennusviraston katu- ja puisto-osasto onkin huhtikuussa 2008 hakenut lähiörahastosta 200 000 euroa eräiden reittikokonaisuuksien kunnostamiseen.

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi

Puhelin +358 9 310 1641
Faksi +358 9 655 783
Tilinro 800012-62637

Y-tunnus
0201258-6
Alv.nro
FI02012566

19.5.2008

Arviointikertomuksen kohta 4.5 Ruotsinkielisten helsinkiläisten erityispalvelut

Kaupunginhallitus toteaa, että pääkaupunkiseudun kaupunkien valtuustojen kesällä 2006 hyväksymän yhteistyösopimuksen täytäntöönpanoa varten asetettiin 14 työryhmää, joista yhden tehtävänä oli selvityksen ja kansalaiskyselyn perusteella laatia ehdotukset pääkaupunkiseudun ruotsinkielisten palvelujen kehittämiseksi joko kunnan sisäisinä ja/tai kuntarajat ylittävinä. Työryhmän loppuraportti on valmistunut 30.5.2007. Helsingissä hallintokunnat antoivat raportista lausunnot ja kaupunginhallitus 3.3.2008 Helsingin kannanoton. Kannanotossaan kaupunginhallitus toteaa, että asetettu työryhmä selvitti kokonaisvaltaisesti ja ansiokkaasti ruotsinkielisten palvelujen kehittämistarpeita ja tarkasteli kaupunkien eri toimialojen mahdollisuuksia yhteistyöhön kaupunkikohtaisesti ja seudullisesti. Selvitys muodostaa hyvän pohjan palvelujen kehittämisen yhteiselle arvioinnille. Kaikkien neljän kaupungin yhteistyötä koskevat kannanotot käsitellään vielä kevään aikana neuvottelukunnassa. Tämän perusteella on tarkoitus ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin.

Arviointikertomuksen kohta 4.6 Vieraskieliset erityispalvelut

Osaamisen kehittämiseksi vierasperäisen väestön palvelutarjonnassa on käynnistetty erilaisia kielikoulutuksia, joista osa toteutetaan pks-yhteistyössä. Myös vuonna 2008 aloitettu monimuotoisuuden kehittämisohjelma tukee henkilöstön valmiuksien parantamista vierasperäisten henkilöiden kanssa toimittaessa.

Arviointikertomuksen kohta 4.7 Maa-alueiden ja huonetilojen vuokrien avustusjärjestelmä

Ns. vuokrasubventiotyöryhmä teki 24.5.1999 ehdotuksen Maa-alueiden ja huonetilojen vuokrien avustusjärjestelmäksi. Työryhmän ehdotukset olivat:

Kiinteistöviraston maanvuokraukset ulkopuolisille

1. Kiinteistövirasto vuokraa tontit käypään vuokraan ns. isäntävirastolle, joka vuokraa ne edelleen vuokralaiselle. Isäntävirasto on se virasto, jonka toimialaan tontin käyttö kuuluu. Vanhusten palvelutalot ja vastaavat kuuluvat sosiaalivirastolle, koulut opetusvirastolle, paloasemat pelastuslaitokselle jne.

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi

Puhelin
+358 9 310 1641

Faksi
+358 9 655 783

Tilinro
800012-62637

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566

19.5.2008

Isäntävirasto näyttää tarvittavan subvention, eli kiinteistövirastolle maksumansa ja vuokralaiselta perimänsä vuokran erotuksen talousarviossa perusteluissa.

Isäntävirasto tarkistaa subvention määrän vuokratuoden päättyessä. Tällöin uudessa sopimuksessa voidaan pyrkiä sopimaan myös subvention vähittäisestä pienentämisestä.

Liikuntaviraston maanvuokraukset

2. Liikuntavirasto selvittää ulosvuokraamiensa alueiden subventiot ja ilmoittaa ne talousarviossa perusteluissa sopivasti ryhmiteltyinä. Liikuntavirasto tarkistaa subvention tarkoituksenmukaisen tason aina vuokrasopimuksen päättyessä.

Rakennusten ja tilojen vuokraukset

3. Kiinteistövirasto vuokraa hallintokunnille (isäntävirastoille) niiden toimialaan kuuluvat tilat yhtenä kokonaisuutena ja käypään vuokraan. Isäntävirasto harkitsee subventioperiaatteet ja subvention suuruudet eri tapauksissa.

Järjestely saatetaan koskemaan myös kaupungin (kiinteistöviraston) omistamissa tiloissa toimivia teattereita, musiikkiopistoja ym. kulttuurikäytössä olevia tiloja. Tilat vuokrataan käypään vuokraan kulttuuriasiainkeskukselle, joka vuokraa ne edelleen käyttäjille ja päättää samalla tarvittavista subventioista. Subventio näytetään talousarvion perusteluissa.

Muut järjestelyt

4. Isäntävirastojen tulee tehdä ehdotus eri tarkoitukseen vuokrattujen tonttien ja tilojen subventioperiaatteista, jotta virastot voivat sopimusten päättyessä noudattaa yhtenäistä ja oikeudenmukaista linjaa. Periaatteet tuodaan kaupunginhallituksen päätettäväksi.
5. Kiinteistövirasto veloitetaan antamaan isäntävirastoille asiantuntija-apua vuokrasopimusten valmistelussa ulosvuokrauksissa.

19.5.2008

Ehdotusten mukaan tontin tai rakennuksen ns. isäntävirasto (jonka toimialaan tontilla tai rakennuksessa harjoitettava toiminta kuuluu) esittää/päättää ja näyttää tarvittavan subvention, eli kiinteistövirastolle maksamansa ja vuokralaiselta perimänsä vuokran erotuksen talousarvionsa perusteluissa. Toinen raskaampi vaihtoehto olisi ollut, että vuokralainen olisi maksanut täyden vuokran ja subventio olisi sisällytetty isäntäviraston menomäärärahoihin avustuksena. Vaihtoehtoa ei katsottu tarkoituksenmukaiseksi.

Työryhmän raportti merkittiin johtajistossa 23.6.1999 tiedoksi ja lähetettiin lausunolle kiinteistö-, liikunta-, nuoriso-, sosiaali- sekä kulttuuri- ja kirjastolautakuntaan. Asiaa ei viety aikanaan kaupunginhallitukseen, koska erillistä avustusjärjestelmää ei katsottu tarkoituksenmukaiseksi, vaan toimenpiteet liitettiin talousarviokäsittelyn yhteyteen, kuten edellä on kerrottu.

Samanaikaisesti edellisen työryhmän kanssa toinen työryhmä selvitti kaupungin sisäisten vuokrien määräytymisjärjestelmää. Työryhmä ehdotti 29.12.1999 mm. että kiinteistöjen vuokrauksissa siirryttäisiin tuototavoitteen mukaiseen salkutukseen. Markkinaehtoisten kohteiden kuten toimistojen ja liiketilojen vuokrat määräytyvät markkinavuokran mukaan. Ns. ei-markkinaehtoisissa kohteissa, joita ovat mm. koulut, sairaalat ja päiväkodit, vuokrat määräytyvät kustannusperusteen mukaan. Salkkujako otettiin sen jälkeen tilahankkeiden käsittelyohjeeseen 2004 (Khs 20.12.2004).

Koska ehdotetut tarkennukset nykyiseen käytäntöön eivät olleet ristiriidassa Khn 5.10.1993 tekemän sisäisen vuokrauksen periaatepäätöksen kanssa, esitetyt toimenpiteet olivat kiinteistölautakunnan päätettävissä. Kiinteistölautakunta päätti 19.6.2001 kehottaa kiinteistövirastoa toimimaan työryhmän ehdotusten mukaisesti.

Arviointikertomuksen kohta 4.13 HUS:n laskutus

Tarkastuslautakunnan suositus HUS-laskutuksen oikeellisuuteen liittyvän tarkastusmenetelmän laajentamisesta otetaan käyttöön terveyskeskuksessa vuonna 2008. Kaupunginhallitus pitää otantaan perustuvaa menetelmää riittävän luotettavana tapana valvoa laskutuksen oikeellisuutta.

Arviointikertomuksen kohta 4.14 Sosiaali- ja terveystoimen budjetointi

Tarkastuslautakunta suosittelee, että sosiaalivirasto ja terveyskeskus parantavat talousarvioidensa läpinäkyvyyttä ja että virastojen käytettä-

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi

Puhelin
+358 9 310 1841

Faksi
+358 9 655 783

Tilinro
800012-62637

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566

19.5.2008

väksi tarkoitetut määrärahat budjetoidaan virastojen omille talousarviokohdille. Kaupunginhallitus antaa vuosittain talousarvion laatimisohteet, joissa on viime vuosina ohjeistettu entistä tarkemmin perustelutekstien sisältöä ja rakennetta. Virastot ovat noudattaneet ohjetta. Sosiaalitoimessa on kaksi talousarviokohtaa, sosiaalivirasto ja työllisyyden hoitaminen. Työllisyyden hoitamiseen tarkoitetut määrärahat on haluttu koko kaupungin tasolla pitää erillään muista määrärahoista. Sosiaalivirasto on lisäksi esittänyt alustavan määrärahaajaon eri vastuualueiden välillä. Terveyskeskuksen talousarvion perusteluissa on terveydenhuollon kustannuksia kuvaava taulukko, josta näkyy kustannusten alustava jakautuminen avohoitoon, laitoshiitoon ja aluepsykiatriaan.

Kaupunginhallitus on pitänyt tarpeellisena osoittaa joitakin määrärahoja sosiaali- ja terveystoimeen erillispäätöksin budjettivuoden aikana koska määrärahojen käytöstä ja jakautumisesta virastojen kesken on haluttu tarkempi suunnitelma. Tällaisesta toiminnasta on hoitoketjujen sujuvoittaminen hyvä esimerkki. Myös sellaiseen uuteen toimintaan, jonka määrärahatarpeesta ei ole ollut tarkkaa tietoa, on varattu määrärahat sosiaali- ja terveystoimen pääluokassa oleviin kaupunginhallituksen käyttövaroihin. Toiminnan vakiinnuttua määrärahat sisällytetään virastojen talousarvioihin. Esimerkiksi työmarkkinatuen määrärahat on vuoden 2008 talousarviossa siirretty sosiaaliviraston talousarviokohdalle. Lähiörahastosta myönnetään määrärahaa erillisiin hankesuunnitelmiin perustuen, joten määrärahoja ei voi jakaa etukäteen virastoille.

Kaupunginhallituksen ohjeiden mukaan kaikkien hallintokuntien tulee seurata toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia, niin palvelujen kysynnässä kuin lainsäädännössäkin ja arvioida niiden vaikutuksia määrärahatarpeisiin.

Arviointikertomuksen kohta 4.15 Pilaantuneet maa-alueet: selvitystyö ja taloudelliset vaikutukset

Talous- ja suunnittelukeskus laatii vuoden 2008 aikana ohjeet ympäristöön liittyvien taloudellisten vastuiden kartoittamiseksi ja ilmoittamiseksi kaupungin tilinpäätökseen.

19.5.2008

Lisätiedot:

Forsblom Kajja, erityissuunnittelija, puhelin 310 36281

HELSINGIN KAUPUNGINHALLITUSXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XX
XX
XX
XX

Jussi Pajunen
kaupunginjohtaja

Tapio Korhonen
rahoitusjohtaja

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi

Puhelin
+358 9 310 1841

Faksi
+358 9 655 783

Tilinro
800012-62637

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566